

แบบบันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
เรื่อง ที่บังแสงของเลนส์ (Lens shade หรือ Lens Hood)
ของชุมชนนักปฏิบัติสตูดิโอ (Studio Media)
วันศุกร์ ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

ชื่อชุมชนนักปฏิบัติ ชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)
หน่วยงาน ชุมชนนักปฏิบัติหน่วยงานสนับสนุน กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

รายชื่อสมาชิก

คุณเอื้อ	ผศ.นิวัตร	จารุวาระกุล
คุณอำนาจ	นายเพชร	สายเสน
คุณลิขิต	น.ส.ร็องนงค์	ชมปรีดา
คุณกิจ	น.ส.สุวลี	บัวสุวรรณ
คุณประสาน	น.ส.ณัฐริกา	คล้ายสงคราม

สมาชิกในกลุ่ม

๑. นายกฤษณ์	จำนนิตย์
๒. นายปฐมพงศ์	จำนงค์ลาภ
๓. นายกิตติ	แย้มวิชา
๔. น.ส.วันธนา	แก้วผาบ
๕. น.ส.ดลวรรณ	สุทธิวัฒนกำจร
๖. น.ส.ปัญญาพร	แสงสมพร
๗. นายมงคล	ชนะบัว
๘. นายภาณุพงศ์	พันธ์บัวหลวง
๙. น.ส.ปริญญ์	โชคอุดมไพศาล
๑๐. น.ส.พัฒนาพร	ดอกไม้

ผู้เล่า	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
น.ส.สุวิไล บัวสุวรรณ	ที่บังแสงของเลนส์ (Lens shade หรือ Lens Hood) (ตั้งรายละเอียดแนบท้าย)	เลนส์ฮูด Lens Hood คือ อุปกรณ์เสริมที่ใช้ร่วมกับเลนส์แบบต่างๆ กัน มีทั้งแบบเป็นถ้วย และแบบกลีบดอกไม้ ซึ่งเลนส์ตัวไหนจะใช้ Lens Hood แบบไหนนั้น ต้องขึ้นอยู่กับตัวเลนส์ เพราะหากเลือก Lens Hood ไม่เหมาะสม อาจไม่สามารถใช้ประโยชน์จากมันได้ หรือ อาจทำให้ภาพเสียไปเลยด้วยซ้ำประโยชน์ของ Lens Hood คือ เอาไว้ช่วยลดแสงรบกวนที่มาจากแหล่งกำเนิดแสงทิศทางอื่นๆ ที่อยู่ข้างๆ ขอบๆ เลนส์ ที่จะทำให้เกิด glare ในภาพ ทำให้ contrast ของภาพมันลดลง เมื่อใส่ลงไปแล้ว มันก็จะช่วยบังแสงเอาไว้ ช่วยให้ภาพมี contrast ที่ดีขึ้น

ที่บังแสงของเลนส์ (Lens shade หรือ Lens Hood)

เลนส์ชุด Lens Hood คือ อุปกรณ์เสริมที่ใช้ร่วมกับเลนส์แบบต่างๆ กัน มีทั้งแบบเป็นถ้วย และแบบกลีบดอกไม้ ซึ่งเลนส์ตัวไหนจะใช้ Lens Hood แบบไหนนั้น ต้องขึ้นอยู่กับตัวเลนส์ เพราะหากเลือก Lens Hood ไม่เหมาะสม อาจไม่สามารถใช้ประโยชน์จากมันได้ หรือ อาจทำให้ภาพเสียไปเลยด้วยซ้ำ ประโยชน์ของ Lens Hood คือ เอาไว้ช่วยลดแสงรบกวนที่มาจากแหล่งกำเนิดแสงทิศทางอื่นๆ ที่อยู่ข้างๆ ขอบๆ เลนส์ ที่จะทำให้เกิด glare ในภาพ ทำให้ contrast ของภาพมันลดลง เมื่อใส่ลงไปแล้ว มันก็จะช่วยบังแสงเอาไว้ ช่วยให้ภาพมี contrast ที่ดีขึ้น ทีนี้การจะเลือกใช้ Lens Hood ก็ต้องดูว่าเลนส์ของเราเหมาะกับ Lens Hood ตัวไหน Lens Hood ยาวมันก็จะยิ่งช่วยบังแสงได้ดี แต่ความยาวของมันก็ต้องดูที่เลนส์ของเราด้วย ถ้าใช้เลนส์มุมกว้างไปใส่ Lens Hood ยาวมันก็จะติดขอบ Lens Hood หรือที่เรียกว่า vignette ที่มุมภาพถ้า Lens Hood ยาวมันก็จะช่วยบังแสงได้ดี แต่ถ้า Lens Hood ที่มันยาวเกินไปสำหรับช่วงเลนส์นั้นๆ มันก็จะทำให้เกิดขอบทึบๆ ด้าน เขาก็เลยทำ Lens Hood แบบกลีบดอกไม้ เพื่อที่จะให้ได้ Lens Hood ที่มีความยาวให้ได้ผลดีที่สุด และไม่ทำให้เกิดขอบดำหรือ vignette ที่มุมภาพ

แล้วทำไม Lens Hood แบบกลีบดอกไม้ถึงไม่ทำให้เกิด vignette ได้ ก็ลองมาดูตรงนี้นะต้องเข้าใจว่าภาพที่ผ่านเลนส์มันจะเป็นภาพกลมๆ ไปตกลงบนเซนเซอร์ที่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ถ้าอยากให้เห็นภาพก็ลองวาดรูปวงกลม 1 รูป แล้ววาดสี่เหลี่ยมผืนผ้าให้ได้สัดส่วนประมาณภาพถ่ายลงไปตรงกลางวงกลม ให้มุมของสี่เหลี่ยมแตะที่เส้นรอบวงของวงกลมสีดำคือบริเวณภาพ ที่ได้จากเลนส์ ส่วนที่แดงคือส่วนที่ภาพจากเลนส์ไปตกลงบนเซนเซอร์ เห็นจะเห็นว่า ที่มุมของสี่เหลี่ยมสีแดงมันจะไปขีดติดกับเส้นรอบวงของวงกลมสีดำ ถ้าเราใช้เลนส์มุมกว้าง แล้วใช้ Lens Hood แบบถ้วยที่ยาวเกินไป มุมของสี่เหลี่ยมสีแดงมันจะเกิด vignette แต่ Lens Hood แบบกลีบดอกไม้มันจะบังเฉพาะส่วนที่อยู่ด้านบน และด้านข้างเท่านั้น จึงทำให้ไม่เกิด vignette ดังกล่าว แล้วถ้าลองสังเกตดีดี เวลาใส่ Lens Hood เข้าที่หน้าเลนส์แล้ว กลีบ Lens Hood ด้านล่างและด้านบนจะยื่นยาวออกมากกว่า ...เอาไปเปรียบเทียบกับพื้นที่สีดำด้านบนล่าง และข้างๆ นะกล่าว แล้วถ้าลองสังเกตดีดี เวลาใส่ Lens Hood เข้าที่หน้าเลนส์แล้ว กลีบ Lens Hood ด้านล่างและด้านบนจะยื่นยาวออกมากกว่า อีกอย่างหนึ่ง Lens Hood แบบกลีบ

ดอกไม้สามารถใช้ได้กับเลนส์ auto focus ที่เวลา focus แล้วหน้าเลนส์ตรงที่เราใส่ Lens Hood นั้นไม่มีการหมุนไปมาตามการ focus ด้วยนะครับ ถ้าใช้ DSLR แล้วมีเลนส์เพิ่ม ก็ต้องดูด้วยว่า Lens Hood นั้นเหมาะกับเลนส์ตัวไหน

เกร็ดความรู้เพิ่มเติม Glare แกลร์ เป็นแสงรบกวนที่เกิดจากปัจจัยภายนอกเลนส์ เช่น แสงสะท้อนผิวน้ำ กระจกรถยนต์ อาคารบ้านเรือน พื้นชายหากทรายหรือหิมะ สะท้อนแสงรบกวน ทำให้ภาพเสียความอิมตัวของสี และความคมชัด จนดูเหมือนมีฝ้าๆบางคลุม

ขอบคุณข้อมูลดีๆจาก <http://klongtairoob.wordpress.com>

ภาพประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
ของชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)

การถอดบทเรียนการเรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ After Action Review (AAR)

๑. เป้าหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้คืออะไร

การถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้เรื่อง ที่บังแสงของเลนส์ (Lens shade หรือ Lens Hood) ได้แก่

๑.๑ การเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ ที่บังแสงของเลนส์ (Lens shade หรือ Lens Hood) ร่วมกับเลนส์ ให้มีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน และเป็นขั้นตอนที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติตามได้

๑.๒ มีระบบและกลไกการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ ที่บังแสงของเลนส์ (Lens shade หรือ Lens Hood) ร่วมกับเลนส์ที่ถูกต้อง ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ ที่บังแสงของเลนส์ (Lens shade หรือ Lens Hood) ร่วมกับเลนส์ได้ถูกต้อง

๒. สิ่งที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

ได้องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ เลนส์สุด Lens Hood คือ อุปกรณ์เสริมที่ใช้ร่วมกับเลนส์แบบต่างๆ กัน มีทั้งแบบเป็นถ้วย และแบบกลีบดอกไม้ ซึ่งเลนส์ตัวไหนจะใช้ Lens Hood แบบไหนนั้น ต้องขึ้นอยู่กับตัวเลนส์ เพราะหากเลือก Lens Hood ไม่เหมาะสม อาจไม่สามารถใช้ประโยชน์จากมันได้

๓. สิ่งที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

-

๔. สิ่งที่เกิดความคาดหวังคืออะไร

๔.๑ ประโยชน์ของ Lens Hood คือ เอาไว้ช่วยลดแสงรบกวนที่มาจากแหล่งกำเนิดแสงทิศทางอื่นๆ ที่อยู่ข้างๆ ขอบๆ เลนส์ ที่จะทำให้เกิด glare ในภาพ ทำให้ contrast ของภาพมันลดลง เมื่อใส่ลงไปแล้ว มันก็จะช่วยบังแสงเอาไว้ ช่วยให้ภาพมี contrast ที่ดีขึ้น

๔.๒ การจะเลือกใช้ Lens Hood ก็ต้องดูว่าเลนส์ของเราเหมาะกับ Lens Hood ตัวไหน Lens Hood ยิ่งยาวมันก็จะยิ่งช่วยบังแสงได้ดี แต่ความยาวของมันก็ต้องดูที่เลนส์ของเราด้วย ถ้าใช้เลนส์มุมกว้างไปใส่ Lens Hood ยาวมันก็จะติดขอบ Lens Hood หรือที่เรียกว่า vignette ที่มุมภาพถ้า Lens Hood ยิ่งยาวมันก็จะช่วยบังแสงได้ดี แต่ถ้า Lens Hood ที่มันยาวเกินไปสำหรับช่วงเลนส์นั้นๆ มันก็จะทำให้ติดขอบทุกๆ ด้าน เขาก็เลยทำ Lens Hood แบบกลีบดอกไม้ เพื่อที่จะให้ได้ Lens Hood ที่มีความยาวให้ได้ผลดีที่สุด และไม่ทำให้เกิดขอบดำหรือ vignette ที่มุมภาพ

๕. คิดจะกลับไปทำอะไรต่อ

กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จะมีการจัดกิจกรรม แฟลช (Flash Light) เพื่อให้สอดคล้องกับ ที่บังแสงของเลนส์ (Lens shade หรือ Lens Hood) ครั้งต่อไปประมาณเดือน มกราคม ๒๕๕๕